

BIẾN ĐỔI VĂN HÓA: KHÁI NIỆM VÀ MỘT SỐ CÁCH TIẾP CẬN NGHIÊN CỨU

TS. Phan Phương Anh- TS. Đặng Hoài Giang

Tóm tắt: Trong bối cảnh nở rộ các công trình học thuật về biến đổi văn hoá trong khoa học xã hội ở Việt Nam, bài viết này đóng góp một tổng quan gồm các quan điểm lý thuyết và một số cách tiếp cận nghiên cứu biến đổi văn hoá từ các nguyên bản tiếng Anh và tiếng Pháp của các học giả Âu-Mỹ. Bài viết tập trung vào một số luận điểm cơ bản như bản chất luôn biến đổi của văn hoá, sự phát triển của thuật ngữ từ biến đổi văn hoá (cultural change – trong trường phái Anh với Malinowski) đến tiếp biến văn hoá (acculturation – do các nhà nhân học văn hoá Mỹ phát triển) và sự bổ sung về chiều kích xã hội cho lý thuyết này của nhân học Pháp (với vai trò của Roger Bastide). Cuối cùng các tác giả cũng điếm qua lý thuyết tiến hoá đa tuyến do Julian Steward phát triển với tư cách là một quan điểm phương pháp luận để phân định các hiện tượng biến đổi văn hoá.

Từ khoá: Văn hoá, biến đổi văn hoá, tiếp biến văn hoá, sinh thái học văn hoá, tiến hoá đa tuyến.